

PROGRAM WYCHOWAWCZY

Zadania wychowawcze realizowane w procesie wychowawczym
w P S P Szwarszowice

I. PODSTAWA PRAWNA

Program wychowawczy Publicznej Szkoły Podstawowej w Szwarszowicach obejmuje w sposób całościowy wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym, których podejmuje się szkoła.

Podstawowe ukierunkowanie szkolnego programu wychowawczego zostało określone w ustawach oświatowych i rozporządzeniach oraz innych aktach prawnych takich jak:

1. 1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. 1997 nr 78 poz. 483).
 - *Artykuł 48, ust.1: „Rodzice mają prawo do wychowywania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniem. Wychowanie to powinno uwzględniać stopień dojrzałości dziecka, a także wolność jego sumienia i wyznania oraz jego przekonania”.*
 - *Artykuł 53, ust. 3: „Rodzice mają prawo do zapewnienia dzieciom wychowania i nauczania moralnego i religijnego zgodnie ze swoimi przekonaniem”.*
 - *Artykuł 72, ust.1: „Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka. Każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją”.*
- 2. Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (tekst jednolity : tj. dz.U. z 2015 r., poz. 2156 ze zm.)
- Ustawa z dnia 17 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1010)
 - *Artykuł 1, pkt 1 i 2: „System oświaty zapewnia w szczególności:*
 1. *Realizację prawa każdego obywatela Rzeczypospolitej Polskiej do kształcenia się oraz prawa dzieci i młodzieży do wychowania i opieki, odpowiednich do wieku i osiągniętego rozwoju.*
 2. *Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny”.*
3. Rozporządzenie MEN z dnia 17 czerwca 2016r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół.
4. Rozporządzenie MEN z dnia 28 – 29 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół.
5. Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu o form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.

6.Karta Nauczyciela art. 6

7.Powszechna Deklaracja Praw Człowieka.

8.Konwencja o Prawach Dziecka uchwalona przez Zgromadzenie Ogólne ONZ 20 listopada 1989 r. (Dz. U. Nr 120 z 1991 r. poz. 526);

9.Statut Szkoły Podstawowej w Szwarszowicach.

II. Założenia podstawowe programu wychowawczego.

1. Pierwotne i największe prawa wychowawcze w stosunku do swoich dzieci posiadają rodzice. Nauczyciele wspierają rodziców w dziedzinie wychowania, a tym samym nie ponoszą wyłącznej i całkowitej odpowiedzialności za efekty wychowania.
2. Wszyscy członkowie społeczności szkolnej znają Program Wychowawczy i są jego współtwórcami w kolejnych etapach realizacji.
3. Wszyscy pracownicy szkoły biorą udział w realizacji programu wychowawczego, wspomagając się wzajemnie w zwalczaniu problemów, podejmując współodpowiedzialność za efekty jego realizacji.

III. Cele programu.

Cele główne:

1. Wyrabianie dbałości o bezpieczeństwo i zdrowie dzieci.
2. Wspomaganie wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia oraz indywidualnych uzdolnień i zainteresowań.
3. Przygotowanie ucznia do funkcjonowania w grupie szkolnej i efektywnego w niej działania.
4. Umacnianie wiary dziecka we własne siły i zdolności osiągnięcia wartościowych i trudnych celów.
5. Przygotowanie do życia w ustawicznie zmieniającym się świecie; reagowanie na zagrożenia związane z narkomanią, cyberprzemocą i terroryzmem.
6. Pogłębianie wiedzy obywatelskiej i patriotycznej, którego podstawą jest własne, niepodległe państwo i przywiązanie do swojego regionu.
7. Akceptacja i tolerancja dla uczniów niepełnosprawnych i osób starszych.
8. Współpraca z rodzicami i uczniami.
9. Współpraca ze środowiskiem.

Cele szczegółowe:

1. Dbą o swoje zdrowie i bezpieczeństwo podczas zajęć i zabaw, w drodze do szkoły i ze szkoły, w domu.
2. Zna swoje możliwości intelektualne, potrafi samodzielnie uczyć się i wykorzystywać zdobytą wiedzę oraz rozwijać swoje uzdolnienia i zainteresowania.
3. Uczeń rozpoczynający naukę potrafi odnaleźć się w realiach życia szkoły.
4. Wytycza sobie cel i konsekwentnie dąży do jego osiągnięcia.

5. Potrafi dostosować się do zmieniających się reguł życia społecznego, a szkoła reaguje na zmiany i jest otwarta na nowości, rozpoznaje zagrożenia związane z narkomanią, cyberprzemocą i terroryzmem.
6. Wykazuje wiedzę ,więź oraz przynależność do swojego regionu i kraju.
7. Akceptuje i wykazuje wrażliwość w stosunku do uczniów niepełnosprawnych i osób starszych.
8. Wspomagany jest w kształceniu i wychowaniu przez rodziców.
9. Aktywnie uczestniczy w życiu szkoły i środowiska.

Realizacja powyższych celów jest:

- Powinnością każdego nauczyciela wynikającą z jego pracy edukacyjnej na poszczególnych zajęciach.
- Należy je umieścić w harmonogramie działań doraźnych i okolicznościowych wychowawców klasowych i świetlicowych, pedagoga szkolnego, opiekunów organizacji szkolnych (tematyka godzin do dyspozycji wychowawcy klasowego, zwyczaje klasowe i szkolne, imprezy i uroczystości szkolne, imprezy środowiskowe – integracyjne, spotkania z rodzicami, wystrój klas, gazetki szkolne, wycieczki itp.)
- Do powyższego programu należy opracować z uwzględnieniem terminów i osób odpowiedzialnych indywidualne roczne plany pracy wychowawczej.

IV. Działania umożliwiające realizację powyższych celów wyznaczonych do realizacji w roku 2016/2017 przez rodziców, nauczycieli, wychowawców klasowych, opiekunów organizacji szkolnych i opiekunów zajęć pozalekcyjnych.

Ad.1

Uczeń

- a) bierze udział w spotkaniach z pracownikami Straży Pożarnej, Policji, ratownikami medycznymi ,psychologiem, pedagogiem szkolnym,
- b) zna regulaminy pracowni szkolnych, przestrzega zasad BHP w szkole i w domu,
- c) zachowuje bezpieczeństwo podczas pobytu w szkole , w drodze do i ze szkoły, w czasie zajęć i zabaw, stosuje się do przepisów ruchu drogowego, zna telefony alarmowe ,
- d) potrafi odróżnić dobro od zła i umie ocenić, jakie własne zachowanie może zagrażać jemu i innym,
- e) potrafi wezwać pomoc w razie wypadku,
- f) bierze udział w konkursie „Pierwsza pomoc”,
- g) przygotowuje się do konkursów wiedzy o bezpieczeństwie ruchu drogowego BRD,
- h) przystępują do egzaminu na kartę rowerową,
- i) przyjmuje postawę asertywną w kontaktach społecznych,
- j) doskonalą umiejętność mówienia „NIE” ,
- k) ma zwiększone poczucie bezpieczeństwa poprzez monitoring szkolny,
- l) bierze udział w realizacji programu z profilaktyki uzależnień,

- m) dba o higienę osobistą i wygląd zewnętrzny,
- n) jest wrażliwy na estetykę otoczenia, pomieszczeń,
- o) stosuje zasady racjonalnego żywienia higieny snu i wypoczynku.

Ad.2

Uczeń:

- a) w szkole ma warunki do wszechstronnego rozwoju osobowego,
- b) ma życiową świadomość do wykorzystywania zdobytej wiedzy ,
- c) czynnie uczestniczy i działa w organizacjach szkolnych, z ochotą korzysta z kół zainteresowań i organizowanych na terenie szkoły zajęciach pozalekcyjnych w tym: zabawach i dyskotekach, wycieczkach i rajdach, w zespołach wyrównawczych, kołach przedmiotowych, zajęciach profilaktycznych, chórze, SKS, basenie Samorządzie Uczniowskim, LOP, w zajęciach na świetlicy, zabawach ruchowych i sportowych

Ad.3

Uczeń:

- a) poznaje szkołę i zasady jej funkcjonowania,
- b) poznaje i przestrzega prawa i obowiązki ucznia,
- c) doskonali metody samoobserwacji i samopoznania,
- d) rozpoznaje i rozumie stany emocjonalne wynikające ze stanu fizjologicznego i sytuacji życiowych (kultura bycia i życia , samoobsługa),
- e) potrafi nawiązywać kontakty z uczniami szkoły.

Ad.4

Uczeń:

- a) dokonuje samooceny własnej pracy,
- b) współuczestniczy w tworzeniu kontraktów klasowych i przestrzega zasad w nich zawartych,
- c) potrafi budować poczucie własnej wartości,
- d) realizują zasadę „fair play” w sporcie, nauce, zabawie,
- e) zna zasady dobrego wychowania i przestrzega ich,
- f) dokonuje oceny własnego zachowania,
- g) wypełnia obowiązki dyżurnego
- h) uczestniczy w wycieczkach
- i) organizuje imprezy klasowe,
- j) umie planować i organizować czas wolny,
- k) ma rozbudzoną wrażliwość na sprawy innych, na pomoc potrzebującym
- l) posiada umiejętności bycia asertywnym.

Ad.5

Uczeń:

- a) rozwija w sobie dociekliwość poznawczą, ukierunkowaną na poszukiwanie prawdy, dobra, piękna w świecie,
- b) uczy się szacunku dla dobra wspólnego, jako podstawy życia społecznego,
- c) przygotowuje się do życia w rodzinie, w społeczności lokalnej i w państwie w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego,
- d) kształtuje postawy patriotyczne, rozpoznaje zagrożenia związane z narkomanią, cyberprzemocą i terroryzmem,
- e) przygotowuje się do rozpoznawania wartości moralnych,
- f) dokonuje wyborów i hierarchizacji wartości,
- g) ma możliwość doskonalenia się.

Ad.6

Uczeń:

- a) uczestniczy w uroczystościach, rocznicach o charakterze patriotycznym odbywających się na terenie szkoły i regionu,
- b) poznaje patriotyczne postawy z literatury, historii,
- c) interesuje się historią kraju, regionu,
- d) zna symbole narodowe,
- e) kształtuje postawy patriotyczne,
- f) uczestniczy w poznawaniu dóbr kultury,
- g) dba o piękno i kulturę języka ojczystego,
- h) organizuje uroczystości związane z tradycjami szkoły (pasowanie na ucznia, zakończenie nauki),
- i) organizuje obchody świąt szkolnych (Dzień Edukacji Narodowej, Dzień Sportu), zaprasza na występy, przedstawienia szkolne dzieci z oddziału przedszkolnego, występują na terenie innych szkół i instytucji.

Ad.7

Uczeń:

- a) akceptuje, pomaga i wspiera osoby chore i niepełnosprawne, jest wrażliwy na krzywdę innych,
- b) uczestniczy w akcjach charytatywnych wspierających osoby chore i niepełnosprawne, (WOŚP, „Pomóżmy innym”),
- c) bierze udział w ogólnopolskiej akcji „Góra grosza”.

Ad.8

Uczeń:

- a) stanowi priorytet w działaniach wychowawczych szkoły i rodziny poprzez
✓ kształtowanie integralnych działań wychowawczych szkoły i rodziny:

zebrania z rodzicami, pedagogizacja rodziców na temat zagrożeń i problemowych zachowań wśród uczniów, współpraca z rodzicami w organizowaniu imprez klasowych i szkolnych

- b) wzmacnianie prawidłowego rozwoju intelektualnego, emocjonalnego i społecznego:
tworzenie opieki i pomocy materialnej dla potrzebujących uczniów
współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, GOPS-em,

- ✓ współpraca z:

Samorządem Uczniowskim,
Samorządami klasowymi,
trójkami klasowymi Rodziców,

Radą Rodziców.

Ad.9.

Uczeń:

- a) aktywnie uczestniczy w życiu szkoły i środowiska,
- b) zna zadania i obowiązki ucznia,
- c) pełni dyżury szkolne,
- d) organizuje i bierze udział w imprezach klasowych i szkolnych,
- e) reprezentuje szkołę w środowisku lokalnym,
- f) udziela się w akcjach organizowanych przez szkołę,
- g) bierze udział w akcjach charytatywnych,
- h) poznaje pracę ludzi różnych zawodów,
- i) zna instytucje wspomagające szkołę.

V. Wartości wychowawcze

- ✓ poszanowanie wartości i godności ludzkiej
- ✓ aktywne działania na rzecz klasy, szkoły
- ✓ uczciwość, szczerłość
- ✓ prawdomówność
- ✓ rzetelność i odpowiedzialność
- ✓ zdrowy styl życia
- ✓ wychowanie do życia wolnego od nałogów
- ✓ wykształcenie i nauka
- ✓ sprawiedliwość
- ✓ szacunek do języka, kultury historii i tradycji narodowej
- ✓ wrażliwość na piękno przyrody ojczystej
- ✓ ogólnoludzkie normy i wartości religijne
- ✓ doskonalenie własnej osoby
- ✓ kierowanie się własnym sumieniem
- ✓ pomoc potrzebującym
- ✓ umiejętność współżycia w rodzinie i społeczności
- ✓ inicjatywa
- ✓ profilaktyka w przeciwdziałaniu narkomanii i terroryzmowi
- ✓ rodzice współpracują ze szkołą w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia.

Cele główne programu	Zadania szczegółowe i formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin	Uwagi o realizacji
I. Wyrabianie dbałości o bezpieczeństwo i zdrowie dzieci.	-spotkania z pracownikami policji, straży pożarnej, ratownikami medycznymi, psychologiem i pedagogiem, pielęgniarką -zapoznanie zasad BHP w szkole, -konkursy, „Pierwsza pomoc ”	Wszyscy nauczyciele, wychowawcy	Początek roku szkolnego. Cały rok szkolny	

II. Wspomaganie wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia oraz indywidualnych uzdolnień i zainteresowań.	-opracowanie programów działań wychowawczych, -opracowanie planu pracy i „nabór” na zajęcia: -chór, -SKS -Samorząd Uczniowski -zespoły dydaktyczno-wyrównawcze, - realizacja programu profilaktycznego, -udział w konkursach, przeglądach, zawodach, uroczystościach szkolnych itp. -kierowanie uczniów słabych do odrabiania prac domowych na świetlicy, -zapewnienie dożywiania maksymalnej ilości dzieci, -uaktualnienie programu nauczania „Wiedzy o życiu w rodzinie”(zbieranie deklaracji od rodziców.	Wychowawcy klas, opiekun SU, świetlicy, biblioteki Wychowawcy M. Śliwka D.Borowska E.Kowalczyk - Kuchniak J. Puchała R. Podgórska E. Kowalczyk-Kuchniak M. Wilczyńska M. Śliwka D.Borowska nauczyciele M. Wilczyńska, Nauczyciele mający godz. na świetlicy dyrektor szkoły, GOPS-Bodzechów E. Kowalczyk-Kuchniak	Do 15 września Cały rok szkolny	
III. Przygotowanie ucznia do funkcjonowania w grupie szkolnej i efektywnego w niej działania.	- zapoznanie z zasadami funkcjonowania szkoły, -nawiązywanie kontaktów z uczniami, nauczycielami i pracownikami szkoły.	pedagog, nauczyciele	Na początku roku szkolnego	
IV. Umacnianie wiary dziecka we własne siły i zdolności osiągania wartościowych i trudnych celów.	- budowanie poczucia własnej wartości dziecka w różnych sytuacjach , -realizowanie zasady fair play, -nabywanie umiejętności bycia asertywnym, - dostrzeganie najdrobniejszych sukcesów ucznia, - stosowanie pochwał, nagród.	Wychowawcy i nauczyciele	Cały rok szkolny	

V. Życie w najbliższym środowisku, przygotowanie do życia w ustawicznie zmieniającym się świecie	- uświadomienie znaczenia pozytywnych więzi i relacji w rodzinie, w grupie społecznej i okazywanie szacunku ludziom starszym, - udzielanie pomocy potrzebującym, -poznanie najbliższego środowiska i specyfiki swojego regionu, -dostarczanie wiedzy na temat sposobów przeciwdziałania degradacji Środowiska, -kształtowanie wrażliwości na zagrożenia środowiska i los istot żywych, -rozpoznawanie i prawidłowe reagowanie na zagrożenia związane z narkomanią, cyberprzemocą i terroryzmem.	Wychowawcy i nauczyciele uczący	Cały rok szkolny	
VI. Pogłębianie wiedzy obywatelskiej i patriotycznej, którego podstawą jest własne, niepodległe państwo i przywiązanie do swojego regionu.	-uczestniczenie w uroczystościach szkolnych : opracowanie harmonogramu uroczystości szkolnych , - wycieczki- poznanie kultury i tradycji regionu, kraju.	Wszyscy nauczyciele , wychowawcy	Do 15 września realizacja cały rok szkolny W ciągu roku szkolnego	
VII. Akceptacja i tolerancja dla uczniów niepełnosprawnych i osób starszych.	- kształtowanie pozytywnej postawy wobec osób starszych, niepełnosprawnych oraz innych potrzebujących naszego wsparcia i pomocy, - uczestniczenie w akcjach charytatywnych: WOŚP, „Pomóżmy innym”, zbiórka zakrętek, :Góra Grosza” i innych.	R. Podgórska K. Grys	Cały rok szkolny wrzesień-listopad styczeń	
VIII. Współpraca z rodzicami i uczniami.	-spotkania nauczycieli z rodzicami-wywiady -wybór „Trójk klasowych”, -systematyczne spotkania klasy VI z rodzicami -organizowanie imprez klasowych i szkolnych -pedagogizacja rodziców na temat zagrożeń i	Wychowawcy, nauczyciele , nauczyciele E. Kowalczyk-Kuchniak Nauczyciele i wychowawcy –według harmonogramu	Początek roku szkolnego, według harmonogramu spotkań z rodzicami Cały rok szkolny	

	problemowych zachowań wśród uczniów, w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia.	uroczystości szkolnych Nauczyciele i wychowawcy		
IX. Współpraca ze środowiskiem.	-współpraca z organizacjami: *GOPS-em *Kołem Gospodyń *Bankiem Żywności *Bankiem Spółdzielczym, -poszukiwanie sponsorów.	Wszyscy nauczyciele	Cały rok szkolony	

IV. Ewaluacja programu

Program wychowawczy poddawany jest ustawicznej ewaluacji i weryfikowany według potrzeb – ma charakter otwarty.

Ewaluacja programu dokonywana jest 2 razy w roku (na zakończenie I półrocza i na zakończenie roku szkolnego).

Formy ewaluacji:

- obserwacja (wychowawcy klas)
- ankiety dla uczniów
- ankiety dla rodziców
- ankiety dla nauczycieli
- wywiad (Dyrektor Szkoły, Rada Rodziców)
- rozmowy z uczniami
- rozmowy z rodzicami
- analiza dokumentów
- obserwacja i ocena zachowań

Wykaz załączników do Programu wychowawczego:

- 1) plany pracy wychowawców klas I, II, III, IV, V, VI,
- 2) świetlicy szkolnej,
- 3) bibliotekarza,
- 4) opiekuna Samorządu Uczniowskiego.